

Tworzenie spółki akcyjnej oraz komandytowo-akcyjnej

MICHAŁ PEŁCZYŃSKI

Celem poniższych uwag jest przedstawienie czynności, których podjęcie konieczne jest w toku tworzenia spółki akcyjnej oraz komandytowo-akcyjnej, a następujących po podpisaniu statutu spółki¹. Uwagi dotyczące spółki akcyjnej mają charakter w dużej mierze porządkowy, konieczność dokonania - w stosunku do tej spółki - wskazanych dalej czynności nie budzi bowiem wątpliwości. Zostały one przedstawione jako punkt wyjścia do analizy zakresu koniecznych czynności w odniesieniu do spółki komandytowo-akcyjnej, do której z mocy art. 126 § 1 pkt 2 KSH stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółki akcyjnej. W przypadku tej spółki "odpowiednie" stosowanie przepisów o spółce akcyjnej na etapie tworzenia spółki nasuwać może wątpliwości, dotyczące konieczności ustanowienia rady nadzorczej przed zarejestrowaniem spółki komandytowo-akcyjnej oraz kwestii zasad pokrywania kapitału zakładowego przez akcjonariuszy tej spółki.

Druga część opracowania dotyczy wniosku o wpis do KRS i załączników do tego wniosku, ze szczególnym odniesieniem do kwestii dokumentu koncesji lub zezwolenia jako załącznika do wniosku o wpis do KRS.

Spółka akcyjna²

Po podpisaniu przez założycieli spółki akcyjnej statutu w formie aktu notarialnego, przed złożeniem do KRS wniosku o rejestrację spółki, **niezbędne jest dokonanie następujących czynności:**

1. W przypadku gdy akcje obejmowane są w zamian za wkłady niepieniężne, albo gdy spółka nabywa mienie lub dokonuje zapłaty wynagrodzenia za usługi świadczone przy jej powstaniu:
 - a) sporządzenie przez założycieli pisemnego sprawozdania (art. 311 KSH),
 - b) badanie przez biegłego rewidenta sprawozdania założycieli w zakresie prawdziwości i rzetelności, jak również celem wydania opinii, czy wartość wkładów niepieniężnych odpowiada co najmniej wartości nominalnej obejmowanych za nie akcji, bądź wyższej cenie emisyjnej akcji, a także czy wysokość przyznanego wynagrodzenia lub zapłaty jest uzasadniona (art. 312 § 1 KSH); biegłego rewidenta wyznacza na wniosek założycieli sąd rejestrowy właściwy ze względu na siedzibę spółki (art. 312 § 2 KSH nie wskazuje, by wyznaczenie biegłego następowało na wniosek, jest to jednak zrozumiałe ponieważ trudno przyjąć w takim przypadku działanie sądu z urzędu. Podmiotami uprawnionymi do wystąpienia z wnioskiem są założyciele (art. 323 § 2 KSH), także po ustanowieniu zarządu, co wynika z tego, że to właśnie założyciele mogą kwestionować stanowisko biegłego rewidenta po jego powołaniu (art. 312 § 8 KSH). Trudno zaś uznać, by to właśnie oni mieli prawo kwestionować stanowisko biegłego, ale nie mieli prawa do wystąpienia z wnioskiem o jego wyznaczenie),
 - c) ogłoszenie w MSiG o złożeniu opinii przez biegłego rewidenta w sądzie rejestrowym przed dniem zarejestrowania spółki (art. 312 § 7 KSH w zw. z art. 1 ust. 3 pkt 2 MSiGR). Wniosek o ogłoszenie w MSiG założyciele powinni złożyć w sekretariacie właściwego³ sądu rejonowego z uiszczeniem z góry stosownej⁴ opłaty na rachunek bankowy Biura do Spraw Wydawania Monitora Sądowego i Gospodarczego Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. **Ustanowienie zarządu i rady nadzorczej** (art. 306 pkt 3 KSH). Jeżeli statut nie precyzuje sposobu powołania członków pierwszych władz spółki, to stosuje się uregulowania generalnie przewidziane w statu-

¹ Por. T. Bieniek, Utworzenie spółki komandytowo-akcyjnej, "Prawo Spółek" Nr 12/2001, s. 14 i nast.

² Poniższe uwagi nie dotyczą zakładania spółki akcyjnej w trybie przewidzianym przez ustawę z 21.8.1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754).

³ Wskazane w załączniku do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 15.4.1996 r. w sprawie organizacji, sposobu wydawania i rozpowszechniania oraz podstawy ustalania ceny numerów Monitora Sądowego i Gospodarczego i wysokości opłat za zamieszczenie w nim ogłoszenia lub obwieszczenia (Dz.U. Nr 45, poz. 204; dalej jako: MSiGR) - § 2 ust. 2 MSiGR.

⁴ Wskazanej w § 8 ust. 4 MSiGR.

cie dla wyboru władz spółki. Jeśli statut tej kwestii nie reguluje to organem uprawnionym do wyboru są założyciele⁵ - co wynika z art. 323 § 4 KSH. W świetle tego przepisu można przyjąć, że założyciele przed objęciem akcji przez akcjonariuszy pełnią funkcję taką jak walne zgromadzenie.

Dyskusyjne jest stosowanie dotyczących sposobu podejmowania decyzji uregulowań określonych w KSH na wypadek nieuregulowania kwestii wyboru władz w statucie, a to z tego powodu, że przepisy o spółce akcyjnej stosuje się odpowiednio do spółki w organizacji (art. 11 § 2 KSH), a do jej powstania dochodzi dopiero po ustanowieniu pierwszych władz spółki (art. 313 § 3 KSH). W związku z tym należałoby uznać, że **do wyboru pierwszych władz spółki powinno dojść jednomyślnie**⁶ (art. 323 § 2 KSH stosowany odpowiednio z mocy art. 323 § 4 KSH) **w formie uchwały założycieli** (co jest oczywiście aktualne tylko w sytuacji gdy założycieli jest więcej niż jeden). Nazwisk i imion osób powołanych do pierwszych organów spółki nie umieszcza się w statucie (art. 313 § 3 KSH).

3. **Objęcie akcji przez akcjonariuszy** (art. 306 pkt 1 w zw. z art. 310 § 1 KSH). Objęcie akcji następuje poprzez wyrażone w formie jednego lub kilku aktów notarialnych oświadczenia poszczególnych założycieli lub osób trzecich. Możliwe jest objęcie wszystkich akcji przez osoby inne niż założyciele⁷. Oświadczenie o objęciu akcji powinno być połączone z wyrażeniem zgody na zawiązanie spółki akcyjnej i brzmienie statutu, a także stwierdzeniem wyboru pierwszych organów spółki i stwierdzeniem, że każdy z przyszłych akcjonariuszy, podpisujących akt, zapoznał się ze sprawozdaniem założycieli oraz opinią biegłego rewidenta (art. 314 KSH). Ponadto powinny być w nim wskazane inne elementy określone w art. 313 KSH.

Zgodnie z art. 310 § 2 KSH **statut spółki może określać minimalną lub maksymalną wysokość kapitału zakładowego**. W takim przypadku konieczne jest objęcie przez akcjonariuszy nie wszystkich akcji, ale takiej ich liczby, by łączna wartość nominalna objętych akcji równa była co najmniej minimalnej wysokości kapitału zakładowego (który nie może być niższy niż 500 000 zł - art. 308 § 1 KSH). W takim przypadku zarząd musi przed zgłoszeniem spółki do rejestru złożyć w formie aktu notarialnego oświadczenie o wysokości objętego kapitału zakładowego oraz o dookreśleniu wysokości kapitału zakładowego w statucie. Wysokość objętego i dookreślonego w oświadczeniu zarządu kapitału powinna mieścić się w granicach określonych przez statut (art. 310 § 2 i § 4 KSH).

4. **Założenie rachunku bankowego**, na którym mogą być deponowane wkłady pieniężne wnoszone przez akcjonariuszy.
5. **Wniesienie przez akcjonariuszy wkładów na pokrycie kapitału zakładowego** w taki sposób, że:
 - a) akcje obejmowane za wkłady pieniężne powinny być opłacone przed zarejestrowaniem spółki co najmniej w jednej czwartej ich wartości nominalnej (art. 309 § 3 KSH) z tym, że nadwyżka za akcje obejmowane po cenie wyższej od wartości nominalnej powinna być uiszczona w całości przed zarejestrowaniem spółki (art. 309 § 2 KSH). Wpłaty na akcje powinny być dokonane bezpośrednio lub za pośrednictwem domu maklerskiego, na rachunek spółki w organizacji prowadzony przez bank w RP (art. 315 § 1 KSH),
 - b) jeżeli akcje są obejmowane wyłącznie za wkłady niepieniężne (aporty) albo za wkłady niepieniężne i pieniężne, wówczas kapitał zakładowy powinien być pokryty przed zarejestrowaniem co najmniej do kwoty 125 000 zł⁸ (a zatem w przypadku wkładów gotówkowych i aportów możliwe jest wniesienie odpowiednio większych wkładów gotówkowych, bez wnoszenia aportów przed zarejestrowaniem (art. 309 § 4 KSH). Akcje obejmowane za wkłady niepieniężne powinny być pokryte w całości nie później niż przed upływem roku po zarejestrowaniu spółki (art. 309 § 3 KSH).

⁵ Porównaj na gruncie dawnego stanu prawnego *J. Frąckowiak* [w:] Kodeks handlowy. Komentarz, pod red. *K. Kruczałaka*, Warszawa 1998, art. 314, teza 7, s. 429; *S. Soltysiński* [w:] *S. Soltysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja*, Kodeks handlowy. Komentarz, Warszawa, t. II, art. 314, teza 6, s. 144.

⁶ Odmiennie na gruncie poprzedniego stanu prawnego *J. Frąckowiak*, *op. cit.*, art. 314, teza 7, s. 429.

⁷ Pogląd ten był akceptowany na gruncie poprzedniego stanu prawnego, zob. *J. Frąckowiak*, *op. cit.*, art. 314, teza 3, s. 429.

⁸ *S. Krześ* [w:] *J. Jacyszyn, S. Krześ, E. Marszałkowska-Krześ*, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Warszawa 2001, art. 309, teza 14, s. 417.

Spółka komandytowo-akcyjna

Zgodnie z treścią art. 126 § 1 pkt 2 KSH istnieje w kwestiach wyraźnie nieuregulowanych w przepisach poświęconych spółce komandytowo-akcyjnej domniemanie odesłania do przepisów regulujących spółkę akcyjną⁹. Odesłanie to obejmuje przede wszystkim przepisy dotyczące kapitału zakładowego, wkładów akcjonariuszy, akcji, rady nadzorczej i walnego zgromadzenia. Uregulowanie w art. 129-134 KSH zagadnień związanych z powstaniem spółki komandytowo-akcyjnej nie pozwala na wyciągnięcie wniosku, że jest to regulacja wyczerpująca, w związku z czym niezbędne jest odpowiednie stosowanie przepisów regulujących powstanie spółki akcyjnej, w takim zakresie, w jakim nie są one wyłączone przez wyraźną regulację art. 129-134 KSH¹⁰.

Na czynności po podpisaniu statutu przez założycieli (którymi muszą być co najmniej wszyscy komplementariusze - art. 129 KSH) **składają się:**

1. Sporządzenie przez założycieli **pisemnego sprawozdania** (art. 311 KSH), badanie przez biegłego rewidenta sprawozdania założycieli (art. 312 § 1 KSH), ogłoszenie o złożeniu opinii przez biegłego rewidenta (art. 312 § 7 KSH w zw. z art. 1 ust. 3 pkt 2 MSiGR)¹¹.
2. **Objęcie akcji przez akcjonariuszy**. W przepisach art. 129-134 KSH brak jest wyraźnie wskazanego¹² wymogu, by przed rejestracją spółki nastąpiło objęcie akcji przez akcjonariuszy spółki. Przede wszystkim nie dochodzi w momencie objęcia akcji do zawiązania spółki (w znaczeniu powstania odrębnego podmiotu prawa - art. 310 § 1 w zw. z art. 323 § 1 KSH), ponieważ (przy odrzuceniu konstrukcji spółki komandytowo-akcyjnej w organizacji) spółka komandytowo-akcyjna powstaje z chwilą wpisu do rejestru (art. 134 § 1 KSH). Pomimo to należy opowiedzieć się za koniecznością objęcia akcji przez akcjonariuszy przed złożeniem wniosku o zarejestrowanie spółki¹³, co wynika z tego, iż w przeciwnym razie po rejestracji akcje te nie przysługiwałyby nikomu¹⁴, a ponadto należy w zgłoszeniu spółki do sądu rejestrowego zaznaczyć, czy akcjonariusze wnoszą wkłady niepieniężne (art. 133 § 1 pkt 8 KSH). Ustalenie zaś tej okoliczności jest możliwe dopiero po złożeniu oświadczeń o objęciu akcji przez akcjonariuszy (art. 313 § 4 KSH).

Oświadczenie o objęciu akcji powinno być połączone z wyrażeniem zgody na zawiązanie spółki komandytowo-akcyjnej i brzmienie statutu, a także stwierdzeniem, że każdy z przyszłych akcjonariuszy, podpisujących akt, zapoznał się ze sprawozdaniem założycieli oraz opinią biegłego rewidenta (art. 314 KSH). Ponadto powinny być w nim wskazane inne elementy określone w art. 313 KSH. Nie dotyczy to jednak stwierdzenia, że wybór organów spółki został dokonany. Spółka komandytowo-akcyjna jest bowiem zarządzana przez komplementariuszy, a nie zarząd (art. 140 KSH), a brak jest wymogu ustanowienia rady nadzorczej przed zarejestrowaniem spółki.

Możliwe jest w świetle poglądów doktryny określenie widelkowe wysokości kapitału zakładowego spółki komandytowo-akcyjnej (art. 310 § 2 KSH)¹⁵. W takim przypadku wymagane jest złożone w formie aktu notarialnego oświadczenie komplementariuszy o wysokości objętego kapitału zakładowego oraz o dookreśleniu wysokości kapitału zakładowego w statucie.

⁹ Zob. A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks spółek handlowych, Warszawa 2001, t. I, art. 126, teza 4, s. 635.

¹⁰ Brak ustalonej praktyki w przedmiocie tworzenia spółek komandytowo-akcyjnych sprawia, że przedstawione poniżej uwagi mają charakter dyskusyjny.

¹¹ Zobacz wyżej uwagi dotyczące spółki akcyjnej. Na zastosowanie tych przepisów w odniesieniu do spółki komandytowo-akcyjnej wskazuje A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., *op. cit.*, t. I, art. 126, teza 21, s. 641.

¹² Na wzór art. 306 pkt 1 w zw. z art. 310 § 1 KSH w odniesieniu do spółki akcyjnej.

¹³ Tak: A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., *op. cit.*, t. I, art. 133, teza 11, s. 685.

¹⁴ M.in. ze względu na treść odpowiednio stosowanego art. 362 KSH nie można też przyjąć, by akcje te przysługiwały spółce.

¹⁵ Tak: A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., *op. cit.*, t. I, art. 133, teza 12, s. 685; zob. także uwagi dotyczące spółki akcyjnej.

Uwagi dodatkowe

1. **Brak wymogu ustanowienia rady nadzorczej przed zarejestrowaniem spółki**¹⁶ (jeśli przewiduje to statut lub jeżeli liczba akcjonariuszy przekracza 25 osób - art. 142 § 1 KSH) wynika z tego, że:
 - a) członków rady nadzorczej powołuje i odwołuje walne zgromadzenie akcjonariuszy spółki komandytowo-akcyjnej¹⁷. Wprowadzający tę zasadę art. 142 § 2 KSH obowiązuje dopiero od momentu zarejestrowania spółki, i akcjonariusz dopiero z tą chwilą nabywa swoje uprawnienia wynikające z akcji, nie może zatem wcześniej odbyć się walne zgromadzenie, które mogłoby wybrać radę nadzorczą,
 - b) w spółce akcyjnej kwestia wyboru pierwszych władz spółki jest określona w statucie, a w braku takiego określenia przyjmuje się, że wyboru dokonują założyciele pełniący funkcję walnego zgromadzenia¹⁸. Nie można jednak twierdzić, że w spółce komandytowo-akcyjnej powołać radę nadzorczą winni założyciele, ponieważ byłoby to rozwiązanie nietrafne ze względu na sprzeczność interesów pomiędzy założycielami (komplementariuszami), a akcjonariuszami. Skutkowałoby to niezwłoczną zmianą rady nadzorczej po zarejestrowaniu spółki oraz zagrożeniem interesów akcjonariuszy w okresie pomiędzy powołaniem pierwszej rady nadzorczej, a zmianą jej składu przez walne zgromadzenie¹⁹,
 - c) brak jest w określającym elementy zgłoszenia spółki komandytowo-akcyjnej do sądu rejestrowego przepisie art. 133 § 1 KSH wskazania, że zgłoszenie obejmuje nazwiska i imiona członków rady nadzorczej (art. 318 pkt 8 KSH).

Rada nadzorcza powinna zostać ustanowiona niezwłocznie po zarejestrowaniu spółki, o ile wymóg taki wynika ze statutu lub art. 142 § 1 KSH.
2. Dyskusyjne jest, **czy konieczne jest wniesienie przez akcjonariuszy wkładów na pokrycie kapitału zakładowego na warunkach, jakie wynikają z art. 309 § 2-4 KSH**²⁰. Przeciwno temu wymogowi przemawiają następujące argumenty:
 - a) przepisy dotyczące spółki akcyjnej (w tym przede wszystkim w zakresie wkładów akcjonariuszy) stosuje się do spółki komandytowo-akcyjnej w sprawach nieuregulowanych (art. 126 § 1 pkt 2 KSH). **Statut spółki komandytowo-akcyjnej** powinien zawierać m.in.: wysokość kapitału zakładowego, sposób jego zebrania, wartość nominalną akcji i ich liczbę ze wskazaniem, czy akcje są imienne, czy na okaziciela (art. 130 pkt 5 KSH). Analogiczny (a zatem nieznajdujący odpowiedniego zastosowania w odniesieniu do spółki komandytowo-akcyjnej ze względu na wyraźne uregulowanie tej kwestii w przepisach normujących spółkę komandytowo-akcyjną) przepis dotyczący spółki akcyjnej stanowi, że statut tej spółki powinien określać m.in.: wysokość kapitału zakładowego oraz kwotę wpłaconą przed zarejestrowaniem na pokrycie kapitału zakładowego, a także wartość nominalną akcji i ich liczbę ze wskazaniem, czy akcje są imienne, czy na okaziciela (art. 304 § 1 pkt 4 i 5 KSH). Skoro brak jest wymogu wskazania w statucie spółki komandytowo-akcyjnej kwoty wpłaconej na pokrycie kapitału zakładowego przed zarejestrowaniem i skoro wymogu tego nie można konstruować w odniesieniu do tej spółki na zasadzie analogii z przepisami o spółce akcyjnej, to należy uznać, że racjonalny ustawodawca nie chciał wprowadzać wymogu pokrycia kapitału zakładowego spółki komandytowo-akcyjnej przed jej zarejestrowaniem na zasadach określonych w art. 309 § 2, § 3 zd. 2, i § 4 KSH. Sformułowanie "sposób zebrania" użyte w art. 130 pkt 5 KSH oznaczałoby przy przyjęciu proponowanej wykładni wskazanie, w jakich terminach po rejestracji spółki kapitał zostanie pokryty²¹. Dyskusyjne jest odpowiednie stosowanie art. 309 § 3 zd. 1 KSH w taki sposób, że

¹⁶ Odmienne *A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, art. 133, teza 11, s. 685; a także T. Bieniek, Utworzenie..., op. cit., s. 16.*

¹⁷ Jest to reguła bezwzględnie obowiązująca ze względu na konieczność ochrony interesów akcjonariuszy, zob. bliżej: *A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, art. 142, teza 6, s. 743.*

¹⁸ Zobacz wyżej.

¹⁹ Konflikty na linii założyciele spółki komandytowo-akcyjnej (czyli przede wszystkim komplementariusze) a akcjonariusze tej spółki, są generalnie większe niż na linii założyciele spółki akcyjnej, a akcjonariusze tej spółki.

²⁰ Odnosnie do treści tych przepisów zobacz uwagi dotyczące spółki akcyjnej; na stanowisku, zgodnie z którym przepisy art. 309 § 2-4 stosuje się, stoi *A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, art. 133, teza 11, s. 685; a także T. Bieniek, Utworzenie..., op. cit., s. 16, s. 21-22.*

²¹ Por. *A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, art. 130, teza 24, s. 665.*

- nie tylko akcje obejmowane w zamian za wkłady niepieniężne, ale także te obejmowane za gotówkę powinny być pokryte w całości nie później niż przed upływem roku po zarejestrowaniu spółki,
- b) **brak jest podstawy do przyjęcia, że obowiązek wniesienia wkładów przez akcjonariuszy wynika z odpowiednio stosowanego art. 306 KSH.** Jest tak dlatego, że przepis ten nie znajduje zastosowania do spółki komandytowo-akcyjnej. Dotyczy on bowiem zawiązania spółki (co reguluje art. 129 KSH), ustanowienia zarządu i rady nadzorczej (co jest niemożliwe w odniesieniu do zarządu i co, jak wyżej wskazano, nie dotyczy spółki komandytowo-akcyjnej przed zarejestrowaniem w odniesieniu do rady nadzorczej), oraz wpisu do rejestru (art. 134 § 1 KSH dla spółki komandytowej). W tym stanie rzeczy nie jest zasadne twierdzenie, że mimo nieobowiązania trzech pozostałych obowiązuje jeden z czterech wymogów określonych w tym przepisie (tj. zawarty w pkt. 2 art. 306 KSH), zwłaszcza przy uwzględnieniu wyżej wskazanego uregulowania wskazującego na wyłączenie konieczności wnoszenia wkładów na pokrycie akcji przed zarejestrowaniem,
- c) nie jest argumentem za przyjęciem - że konieczne jest wniesienie wkładów do spółki komandytowo-akcyjnej przed jej zarejestrowaniem - **brzmienie art. 133 § 1 pkt 5 oraz pkt 8 KSH**, zgodnie z którym zgłoszenie spółki komandytowo-akcyjnej do sądu rejestrowego powinno zawierać wzmiankę, jaka część kapitału zakładowego została wpłacona przed zarejestrowaniem oraz zaznaczenie, iż przy zawiązaniu spółki akcjonariusze wnoszą wkłady niepieniężne - jeśli okoliczność taka ma miejsce. Wynika to z porównania tego przepisu z regulacją dotyczącą spółki akcyjnej. Zgodnie z art. 318 pkt 6 i 9 zgłoszenie spółki akcyjnej do sądu rejestrowego także powinno zawierać wzmiankę, jaka część kapitału zakładowego została pokryta przed zarejestrowaniem oraz zaznaczenie, iż przy zawiązaniu spółki akcjonariusze wnoszą wkłady niepieniężne - jeśli okoliczność taka ma miejsce. Inne przepisy regulujące tworzenie spółki akcyjnej (art. 306 pkt 2, art. 309 KSH) wyraźnie stwierdzają, że konieczne jest wniesienie wkładów do spółki akcyjnej przed jej zarejestrowaniem. Skoro brak jest - takiej jak zawarta w art. 306 pkt 2, art. 309 KSH - regulacji w stosunku do spółki komandytowo-akcyjnej, to tym samym nie można z brzmienia samego tylko art. 133 § 1 pkt 5 oraz pkt 8 KSH wnioskować o istnieniu obowiązku wniesienia wkładów do spółki takiego typu przed jej zarejestrowaniem,
- d) **brak konieczności wniesienia wkładów na pokrycie akcji przed zarejestrowaniem spółki nie zagraża starannemu uczestnikowi obrotu** z tego względu, że zgłaszając spółkę komandytowo-akcyjną do rejestru należy podać, jaka część kapitału zakładowego została wpłacona przed zarejestrowaniem (art. 133 § 1 pkt 5 KSH), co jest uwidocznione w Dziale pierwszym rejestru, do którego spółka jest wpisana (art. 38 pkt 7e ustawy z 20.8.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym²²). Ponadto komplementariusze ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki (art. 125 KSH),
- e) przyjęcie braku konieczności wniesienia wkładów na pokrycie akcji przed zarejestrowaniem spółki pozwoli na uniknięcie problemów związanych z podmiotem, któremu przysługują prawa do wkładów na akcje w okresie po ich wniesieniu, a przed zarejestrowaniem spółki. Odrzucenie proponowanej koncepcji powodowałoby albo konieczność kreowania podmiotowości prawnej spółki komandytowo-akcyjnej w organizacji²³ (*contra legem*) i wątpliwej w odniesieniu do tej spółki zasady kontynuacji, albo też konieczność ponownego przenoszenia wkładów przez wspólników spółki (którzy do momentu zarejestrowania mieliby statut wspólników spółki cywilnej²⁴) na spółkę po jej zarejestrowaniu.

W miejscu tym dodać należy, iż **spółka komandytowo-akcyjna powstaje z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS** (art. 94, art. 109 § 1, art. 134 § 1 KSH). **Wpis ma charakter konstytutywny**, tzn. dopiero jego dokonanie powoduje uzyskanie przez spółkę podmiotowości prawnej. Część doktryny wprowadza pojęcie spółki komandytowo-akcyjnej w organizacji, która istnieje w okresie od objęcia akcji spółki do zarejestrowania spółki, i która w tym okresie może we własnym imieniu nabywać prawa oraz zaciągać zobowiązania. Należy jednak taką interpretację przepisów traktować jako dyskusyjną, mimo że art. 109 § 2 KSH w odniesieniu do spółki komandytowej oraz

²² Dz.U. Nr 121, poz. 769 ze zm.; dalej jako: KrRejSU.

²³ Por. A. Kidyba [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, pod red. K. Kruczalaka, art. 109, t. I, s. 196 i nast., A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, art. 134, teza 8, s. 689; J. Szwaja [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, art. 109, teza 5, s. 555, por. też odnośnie do spółki komandytowo-akcyjnej W. Pyziol [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, pod red. K. Kruczalaka, art. 135, teza 2-3, s. 269.

²⁴ Por. S. Soltysiński [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., op. cit., t. I, s. 470, art. 94, teza 4; A. Szumański, tamże, art. 134, teza 8, s. 689; W. Pyziol [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, pod red. K. Kruczalaka, art. 94, teza 2, s. 140, A. Kidyba, tamże, art. 109, teza 7, s. 200; W. Pyziol, A. Szumański, I. Weiss, Prawo Spółek, s. 95.

art. 134 § 2 KSH w odniesieniu do spółki komandytowo-akcyjnej stwierdzają, że osoby, które działały w imieniu spółki po jej zawiązaniu, a przed jej wpisem do rejestru, odpowiadają solidarnie, co sugerowałoby, że możliwe jest działanie w imieniu tych spółek przed ich zarejestrowaniem. Konsekwencją jednak tego stanowiska byłoby uznanie podmiotowości prawnej spółki komandytowej w organizacji oraz spółki komandytowo-akcyjnej w organizacji. To zaś trudno przyjąć ze względu na przepisy wskazujące, że omawiane spółki powstają z chwilą wpisu do rejestru oraz ze względu na brak wyraźnych unormowań wprowadzających w odniesieniu do tych spółek podmiotowość prawną spółki w organizacji. Tym samym sformułowanie “w ich imieniu” we wskazanych wyżej przepisach należałoby raczej wbrew literalnemu brzmieniu tłumaczyć jako “na ich rzecz”.

3. Brak jest prawnej możliwości wniesienia wkładów przez komplementariuszy do spółki przed jej zarejestrowaniem. Przede wszystkim nie jest argumentem przemawiającym za kreowaniem obowiązku wniesienia wkładu przez komplementariusza przed zarejestrowaniem spółki (i w dalszej konsekwencji argumentem na rzecz konstrukcji spółki komandytowo-akcyjnej w organizacji) art. 132 § 1 KSH, który przesądza jedynie to, iż komplementariusz może być równocześnie akcjonariuszem.
4. Przyjmując, iż brak jest obowiązku wniesienia przez akcjonariuszy wkładów na pokrycie kapitału zakładowego na takich warunkach, jakie wynikają z art. 309 § 2-4 KSH, oraz obowiązku wniesienia wkładów przez komplementariuszy przed zarejestrowaniem spółki, stwierdzić można, że nawet przyjmując kwestionowaną w niniejszym opracowaniu dopuszczalność uznawania podmiotowości prawnej spółki w organizacji, brak byłoby konieczności zakładania rachunku bankowego dla spółki komandytowo-akcyjnej przed zarejestrowaniem.

Wpis do KRS

1. Wniosek²⁵

Wpis do rejestru jest dokonywany na wniosek złożony na urzędowym formularzu (art. 19 ust. 1 i 2 KrRejSU). Wzory formularzy są określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 21.12.2000 r. w sprawie określenia wzorów urzędowych formularzy wniosków o wpis do KRS oraz sposobu i miejsca ich udostępniania (dalej jako: WzUrzFR)²⁶. Wniosek powinien być złożony na formularzu oznaczonym symbolem KRS-W2 (spółka komandytowo-akcyjna) lub KRS-W4 (spółka akcyjna), względnie na kserokopii takiego formularza lub wydruku komputerowym (art. 19 ust. 2a KrRejSU).

Wniosek o wpis do rejestru składa się do właściwego, ze względu na siedzibę spółki, sądu rejonowego prowadzącego wydział gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (art. 694² KPC). Aktualnie istnieje 16 sądów rejonowych prowadzących KRS. Są one wskazane § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 21.6.2001 r. w sprawie utworzenia Sądów Gospodarczych w Sądach Okręgowych i Sądach Rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości²⁷.

Uprawnionym do zgłoszenia do rejestru jest w przypadku spółki komandytowo-akcyjnej każdy z komplementariuszy²⁸ samodzielnie (art. 26 § 3 w zw. z art. 103 oraz art. 126 § 1 pkt 1 KSH). Obowiązek zgłoszenia ciąży na wszystkich wspólnikach tej spółki. W spółce akcyjnej wniosek o wpis do rejestru zgłasza zarząd, przy czym wniosek o wpis podpisują wszyscy członkowie zarządu (316 § 1 KSH).

Spółka akcyjna oraz spółka komandytowo-akcyjna musi zostać zgłoszona do rejestru w terminie 6 miesięcy od dnia sporządzenia statutu spółki (pod rygorem rozwiązania spółki - art. 325 § 1, art. 325 § 1 w zw. z art. 126 § 1 pkt 2 KSH)²⁹.

²⁵ Dokumenty, na których podstawie dokonuje się wpisu do KRS, składa się w oryginałach albo poświadczonych urzędowo odpisach lub wyciągach (art. 694⁴ KPC). Urzędowe poświadczenie dokumentów możliwe jest u notariusza (art. 96 pkt 2 ustawy z 14.2.1991 r. - Prawo o notariacie, Dz.U. Nr 22, poz. 91) albo w sekretariacie sądu przez jego kierownika (§ 201 ust. 1 WzUrzFR).

²⁶ Dz.U. Nr 118, poz. 1247.

²⁷ Dz.U. Nr 66, poz. 673.

²⁸ Por. A. Szumański [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., *op. cit.*, t. I, art. 133, teza 6, s. 682.

²⁹ Tak zdaniem, m.in. A. Szumańskiego [w:] S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks..., *op. cit.*, t. I, art. 134, teza 2, s. 687.

Przepisy KSH w art. 133 § 1 (spółka komandytowo-akcyjna) oraz w art. 318 i art. 319 § 1 (spółka akcyjna) precyzują, co powinno zawierać zgłoszenie spółki do rejestru. Dane te powinny być zawarte w formularzu wniosku o wpis do rejestru, w dołączanych do niego formularzach załączników oraz w pozostałych załącznikach, których dołączenie jest wymagane przez przepisy prawa.

2. Załączniki

Załączniki, które należy dołączyć do wniosku o wpis dzielą się na załączniki składane na urzędowych formularzach oraz na pozostałe. **Załącznikami składanymi na urzędowych formularzach** w toku postępowania o rejestrację nowej spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej w rejestrze przedsiębiorców KRS mogą być załączniki oznaczone symbolami: KRS-WA (oddziały, terenowe jednostki organizacyjne), KRS-WB (komplementariusze spółki komandytowo-akcyjnej), KRS-WG (emisje akcji), KRS-WK (organy podmiotu / wspólnicy uprawnieni do reprezentowania spółki), KRS-WL (prokurenci), KRS-WM (przedmiot działalności), KRS-ZN (sprawozdania finansowe i inne dokumenty).

Do wniosku o wpis spółki komandytowo-akcyjnej (KRS W2) dołącza się formularze KRS-WB, KRS-WG, KRS-WK, KRS-WM oraz ewentualnie KRS-WA, KRS-WL. Z kolei do wniosku o wpis spółki akcyjnej (KRS-W4) dołącza się formularze KRS-WG, KRS-WK, KRS-WM oraz ewentualnie KRS-WA, KRS-WL, KRS-ZN. **Załączniki składane na formularzach powinny być podpisane przez te same osoby, które podpisują wniosek.**

Wypełnienie załącznika KRS-WM (przedmiot działalności spółki) wymaga znajomości Polskiej Klasyfikacji Działalności stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.10.1997 r.³⁰ PKD jest usystematyzowanym podziałem zbioru rodzajów działalności społeczno-gospodarczych jakie realizują przedsiębiorcy. Ustala ona symbole, nazwy i zakres poszczególnych grupowań klasyfikacyjnych na pięciu różnych poziomach, tj. sekcji i podsekcji, działów, grup, klas, podklas. Kod dwucyfrowy oznacza dział, trzycyfrowy - grupę, czterocyfrowy - klasę, czterocyfrowy i litera - podklasę. Należy stanąć na stanowisku, że wystarczającym jest określenie przedmiotu działalności spółki przy użyciu sformułowania wskazanego w PKD na poziomie działu (oznaczonego symbolem dwucyfrowym), bez rozbijania tego rodzaju działalności na poszczególne grupy i dalsze kategorie³¹. Jest tak, ponieważ oznaczenie takie, czyni zadość uzasadnionemu w orzecznictwie³² na gruncie poprzedniego stanu prawnego, ale nadal aktualnemu wymogowi, by przedmiot działalności był oznaczony określeniem przynajmniej rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, a z drugiej strony pozwala na uniknięcie nadmiernej drobiazgowości.

Pozostałymi załącznikami są:

- statut spółki (art. 320 § 1 pkt 1 KSH, art. 126 § 1 pkt 2 KSH),
- uwiarytelnione notarialnie albo złożone przed sędzią lub upoważnionym pracownikiem sądu wzory podpisów osób upoważnionych do reprezentowania podmiotu wpisywanego do KRS - (art. 19a ust. 1 KrReJSU),
- dowód uiszczenia wpisu od wniosku o rejestrację spółki w KRS w wysokości 1000 zł³³,
- dowód uiszczenia opłaty za ogłoszenie pierwszego wpisu do KRS w wysokości 500 zł³⁴,
- załączniki przewidziane przez przepisy dotyczące poszczególnych spółek. Dla spółki akcyjnej są to załączniki wskazane w art. 320 § 1 pkt 2-7 i § 2. Z kolei dla spółki komandytowo-akcyjnej właściwe są³⁵ (oprócz statutu) następujące załączniki: akty notarialne o objęciu akcji (art. 320 § 1 pkt 2 KSH), sprawozdanie założycieli wraz z opinią biegłego rewidenta (art. 320 § 2 KSH), zezwolenie, o którym mowa w art. 320 § 1 pkt 6 KSH i oświadczenie, o którym mowa w art. 320 § 1 pkt 7 KSH. Brak jest wymogu przedkładania załączników, o których mowa w art. 320 § 1 pkt 3-5, co wynika z braku obowiązku pokrycia kapitału oraz ustanowienia rady nadzorczej przed rejestracją spółki³⁶.

³⁰ Dz.U. Nr 128, poz. 829 ze zm.

³¹ Tak: *M. Leśniak, W. Lukowski*, Wybrane problemy związane ze stosowaniem ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i Kodeksu spółek handlowych, PPH Nr 9/2001, s. 13 i 14.

³² Uchwała SN z 21.4.1989 r., III CZP 24/89, OSNC Nr 3/1990, poz. 45, OSP Nr 2/1991, poz. 39 z aprobowaną glosą *I. Weissa*.

³³ § 45 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 17.12.1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154, poz. 753).

³⁴ § 8 ust. 1 pkt 1 MSiGR.

³⁵ Porównaj odmienne uwagi *A. Szumańskiego* [w:] *S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja*, Kodeks..., *op. cit.*, t. I, art. 133, teza 11, s. 685.

³⁶ Zobacz wyżej.

Nie jest wymagane przedstawianie sądowi rejestrowemu dokumentów koncesji (zezwolenia) upoważniającej do podjęcia działalności wymagającej uzyskania koncesji (zezwolenia)³⁷. Wynika to z następujących argumentów:

uzyskanie koncesji (zezwolenia) w świetle art. 14 i 27 ustawy z 19.11.1999 r. - Prawo działalności gospodarczej³⁸ oraz ustaw normujących określone pola aktywności gospodarczej³⁹ wymaga "wykonywanie" (ewentualnie "prowadzenie") określonej działalności, a zgłoszenie wniosku o zarejestrowanie spółki, której przedmiot działalności obejmuje obszar wymagający uzyskania koncesji (zezwolenia) trudno uznać za "wykonywanie" tej działalności, zgodnie z art. 23 ust. 1 KrRejSU sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. Bada zatem umowę spółki oraz załącznik do zgłoszenia do rejestru przedsiębiorców określający przedmiot działalności (KRS-WM). Nie ulega wątpliwości, że określenie jako przedmiotu działalności, takiej działalności, której podejmowanie i prowadzenie jest objęte wymogiem uzyskania koncesji (zezwolenia) jest zgodne z prawem, a zatem art. 23 KRS nie może stanowić podstawy do żądania przedstawienia sądowi rejestrowemu dokumentów koncesji (zezwoleń), żaden z przepisów KSH wskazujących na dokumenty, które należy dołączyć do wniosku o wpis przedsiębiorcy do rejestru nie wymienia wśród tych dokumentów koncesji (zezwoleń), proponowana wykładnia jest uzasadniona ustrojowo, ponieważ podmiotami sprawującymi pieczę nad tym, by działalność koncesjonowaną (objętą wymogiem zezwolenia) prowadziły tylko jednostki posiadające takie uprawnienia są organy koncesyjne, a nie sąd rejestrowy, przyjęcie, że przy wpisie do KRS przedmiotu działalności sąd rejestrowy ma uprawnienie do żądania przedstawienia dokumentu koncesji/ zezwolenia byłoby wyrazem zasady, zgodnie z którą w KRS wpisane winny być tylko dane opisujące pewne stany faktycznie występujące w rzeczywistości społecznej. Uzasadnieniem takiego postulatu mogłaby być ochrona dobrej wiary osób trzecich. Należy jednak stwierdzić, że czynności prawne podjęte w ramach działalności gospodarczej, do której prowadzenia ustawa wymaga koncesji, są (o ile przepis ustawy nie stanowi inaczej) ważne mimo braku takiej koncesji. Z tego też względu, a także dlatego, że wpisany do KRS przedmiot działalności nie ogranicza zakresu działania przedsiębiorcy na zewnątrz, argumenty w postaci ochrony dobrej wiary osób trzecich w przypadku zawierania umowy z podmiotem nieposiadającym koncesji są nieaktualne. Ponadto, gdyby przyjąć, że sąd rejestrowy winien czuwać, by w KRS była jako przedmiot działalności wpisana tylko działalność rzeczywiście prowadzona, to przedstawienie koncesji/zezwolenia potwierdzającego prawo do prowadzenia takiej działalności i tak byłoby niewystarczające, a to z tego względu, że koncesję/zezwolenie można utracić po ich uzyskaniu, a ponadto uzyskanie koncesji/ zezwolenia wcale nie jest równoznaczne z tym, że działalność jest wykonywana.

Formalności administracyjno-prawne po uzyskaniu wpisu do KRS

Po dokonaniu wpisu spółki do KRS Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego z urzędu przekaże ogłoszenie o wpisie do KRS do Biura do Spraw Wydawania Monitora Sądowego i Gospodarczego Ministerstwa Sprawiedliwości (§ 2 ust. 1 MSiGR). Spółka nie musi w związku z tym dokonywać żadnych dodatkowych czynności.

Po uzyskaniu wpisu do KRS należy uzyskać numer REGON, nadawany na podstawie ustawy z 29.6.1995 r. o statystyce publicznej⁴⁰. W celu uzyskania tego numeru należy w urzędzie statystycznym województwa (lub jego oddziale), na którego terenie znajduje się siedziba spółki w terminie 14 dni⁴¹ od wpisania spółki do KRS złożyć na

³⁷ Tak na gruncie poprzedniego stanu prawnego *A. Szumański* [w:] *Prawo spółek*, pod red. *S. Włodzki*, s. 459.

³⁸ Dz.U. Nr 101, poz. 1178.

³⁹ Zob. przykładowo art. 32 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne (Dz.U. z 1997 r. Nr 54, poz. 348), art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia (Dz.U. z 1997 r. Nr 114, poz. 740), art. 3 ust. 1 ustawy - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2000 r. Nr 73, poz. 852), art. 7 ust. 1 ustawy o giełdach towarowych (Dz.U. z 2000 r. Nr 103, poz. 1099).

⁴⁰ Dz.U. Nr 88, poz. 439; dalej jako: SPublU.

⁴¹ Niewykonanie tego obowiązku jest zagrożone karą grzywny (art. 58 SPublU).

urzędowym formularzu RG-1 wniosek o wpis (art. 42 ust. 4 SPublU). Do wniosku należy dołączyć wypis z KRS potwierdzający rejestrację przedsiębiorcy (art. 42 ust. 4 SPublU)⁴².

Po zarejestrowaniu spółki akcyjnej zarząd takiej spółki powinien, w terminie 2 tygodni, **złożyć we właściwym urzędzie skarbowym poświadczony przez siebie odpis umowy (statutu) spółki** ze wskazaniem sądu, w którym spółka została zarejestrowana, oraz daty i numeru rejestracji (art. 324 KSH). Umowa (statut) spółki powinna być poświadczona zgodnie z zasadami reprezentacji w spółce, a nie przez wszystkich członków zarządu (art. 19 KSH)⁴³. Właściwym urzędem skarbowym jest ten, który nadaje spółce numer NIP⁴⁴.

Spółka komandytowo-akcyjna powinna założyć **rachunek bankowy**, którego numer należy wskazać w formularzu NIP⁴⁵.

Obowiązki uzyskania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) mają zarówno spółki akcyjne, jak i komandytowo-akcyjne (art. 2 ust. 1 ustawy o ewidencji i identyfikacji podatników; dalej jako: EwPodU). W celu wykonania tego obowiązku należy złożyć we właściwym (określonym na podstawie art. 4 EwPodU) urzędzie skarbowym zgłoszenie identyfikacyjne na urzędowym formularzu NIP-2, do którego należy dołączyć formularz NIP-D (informacja o współnikach spółek osobowych - w przypadku spółki komandytowo-akcyjnej) oraz ewentualnie NIP-2/A (informacja o wyodrębnionych jednostkach wewnętrznych podmiotu będących podatnikami lub płatnikami). Ponadto, o ile w formularzach podstawowych zabrakło rubryk na wpisanie danych należy wypełnić formularz NIP-B (zawierający informacje o rachunkach bankowych), NIP-C (zawierający informację o miejscach prowadzenia działalności)⁴⁶. Składając formularze należy uiścić opłatę skarbową. Termin zgłoszenia identyfikacyjnego określony jest w art. 6 i art. 7 EwPodU, w najbardziej powszechnym przypadku, tj. odnośnie do podatników podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego należy dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego przed dokonaniem pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu jednym z tych podatków (art. 6 ust. 1 EwPodU)⁴⁷. Niedokonanie, wbrew obowiązkowi, zgłoszenia identyfikacyjnego w terminie zagrożone jest karą grzywny za wykroczenie skarbowe⁴⁸. Nadanie numeru NIP następuje w drodze decyzji wydanej przez urząd skarbowy (art. 3 ust. 2 EwPodU), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego prowadzonego na podstawie ustawy z 29.8.1997 r. - Ordynacja podatkowa⁴⁹.

Ponadto dopełnić należy formalności związanych ze zgłoszeniem VAT-R (w przypadku, gdy spółka będzie podatnikiem podatku VAT: określone w art. 5 VATU podatnicy obowiązani są przed dniem wykonania pierwszej czynności opodatkowanej podatkiem od towarów i usług (VAT) obowiązani są złożyć we właściwym urzędzie skarbowym zgłoszenie rejestracyjne, chyba że są zwolnieni od podatku od towarów i usług na podstawie art. 14 ust. 1 i 6 VATU lub wykonują wyłącznie czynności, o których mowa w art. 7 ust. 1 VATU, w którym to przypadku są jedynie uprawnieni do złożenia zgłoszenia rejestracyjnego - art. 9 ust. 1 i 3 VATU) i wyznaczeniem osób odpowiedzialnych za obliczanie, pobór i odprowadzanie podatków, formalności związanych z ubezpieczeniami społecznymi oraz zatrudnianiem pracowników. Zgodnie z art. 31 Ord PU spółki jako płatnicy obowiązane są poprzez złożenie pisemnego oświadczenia wyznaczyć osoby, do których obowiązków należy obliczanie i pobieranie podatków oraz terminowe wpłacanie organowi podatkowemu pobranych kwot, a także zgłosić właściwemu miejscowo organowi podatkowemu imiona, nazwiska i adresy tych osób. Zgłoszenia należy dokonać w terminie wyznaczonym do dokonania pierwszej wpłaty.

⁴² Z wyrażoną w SPublU zasadą, zgodnie z którą do wniosku o nadanie nr REGON należy dołączyć wypis z KRS jest skorelowany z art. 19a ust. 3 KrRejSU, z którego wynika, iż numer REGON nowopowstałej spółki jest wpisywany do KRS jako uzupełnienie pierwszego wpisu. Praktyka działania urzędów statystycznych umożliwia jednak uzyskanie numeru REGON przez spółkę w organizacji, co budzi wątpliwości w świetle brzmienia właściwych przepisów SPublU.

⁴³ Tak: A. Kidyba, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz, Warszawa 2001, art. 171, t. II, s. 223.

⁴⁴ Tak: A. Kidyba, Spółka..., *op. cit.*, art. 171, t. III, s. 223.

⁴⁵ Jak to wyżej wskazano spółka akcyjna musiała otworzyć rachunek bankowy przed rejestracją w KRS.

⁴⁶ Formularze te stanowią załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z 23.2.1999 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. Nr 16, poz. 144).

⁴⁷ Zgłoszenia identyfikacyjne dokonuje się niezależnie od zgłoszenia rejestracyjnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z 8.1.1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (art. 6 ust. 1 EwPodU).

⁴⁸ Art. 81 § 1 pkt 1 ustawy z 10.9.1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz.U. Nr 83, poz. 930).

⁴⁹ Dz.U. Nr 137, poz. 926 ze zm.; dalej jako: OrdPU.